

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 26374/2023
20.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Добриле Страјина и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца „Adria gradnja“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Лазаревић, адвокат из ..., ради утврђења и исплате дуга. одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6890/21 од 02.03.2023. године, у седници одржаној 20.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против става другог пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6890/21 од 02.03.2023. године.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6890/21 од 02.03.2023. године, у преосталом делу.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6890/21 од 02.03.2023. године, у преосталом делу.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 3114/18 од 06.07.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено је да је предуговор о преносу права коришћења на земљишту од 10.06.2008. године, оверен истог дана пред Другим општинским судом у Београду под Ов .../..., закључен између тужиоца и сада пок. ББ, бившег из ..., раскинут. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу врати износ од 22.347 евра са законском затезном каматом почев од 16.06.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 266.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж 6890/21 од 02.03.2023. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Другог основног суда у Београду П 3114/18 од 06.07.2021. године, у делу става другог изреке, којим је обавезан тужени да тужиоцу врати износ од 22.347 евра са законском затезном каматом почев од 16.06.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Другог основног суда у Београду П 3114/18 од 06.07.2021. године, у преосталом делу става другог изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу врати износ од 22.347 евра са законском затезном каматом почев од 16.06.2018. године до исплате и то све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за нанаду трошкова другог степеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној.

Тужилац је дао одговор на ревизију туженог.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у преиначујућем делу, применом одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) и члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник Републике Србије“ број 10/23), па је нашао да је ревизија у том делу неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са пок. ББ, чији је правни следбеник тужени, закључио и судски оверио 10.06.2008. године предуговор којим је предвиђено да ће парничне странке закључити главни уговор о преносу кат. парцеле ... уписане у зк. ул. ... КО ... - неизграђено остало грађевинско земљиште у државној својини. Тужилац се као стицалац обавезао да ће у року од 15 дана од дана потписивања и овере предуговора правном претходнику туженог, као преносиоцу, исплатити 10% од утврђене цене означене као капара, као знак да је предуговор закључен, у укупном износу од 22.347 евра, што је и учинио 01.07.2008. године. Обавеза тужиоца је била да преостали износ цене уплати у року од 15 радних дана од дана закључења главног уговора о преносу права коришћења. Обе уговорне стране су се обавезале да уложе напоре да прибаве решење надлежне општинске управе на основу члана 84. Закона о планирању и изградњи. Решењем надлежног органа од 02.07.2009. године утврђено је право коришћења на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у корист земљишно-књижног корисника, сада пок. ББ, у складу са чланом 84. Закона о планирању и изградњи. До закључења главног уговора није дошло. Уговарач ББ преминуо је 2011. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су обавезали туженог као правног следбеника пок. ББ, да тужиоцу у смислу члана 210. Закона о облигационим односима, а с обзиром да до закључења главног уговора није дошло, врати примљени износ.

Притом, првостепени суд је обавезао туженог на повраћај износа у еврима са припадајућом законском затезном каматом. Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у том делу и обавезао туженог да тужиоцу исплати потраживани износ са каматом, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан плаћања.

По оцени Врховног суда, правилно је становиште другостепеног суда да обавеза туженог за повраћај износа по раскинутом предуговору, гласи на динарску противвредност износа примљеног у еврима.

Наиме, у односу на исплату главног дуга и камате, правилно је примењен члан 395. Закона о облигационим односима, јер је у питању девизно потаживање везано за валуту евро. Према члану 395. Закона о облигационим односима, ако новчана обавеза гласи на плаћање у иностраној валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе (валутне обавезе).

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП, прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају, није потребно да се размотре правна питања од општег интереса када је у питању потврђујући део побијане пресуде. Наиме, предмет тражене правне заштите у потврђујућем делу је повраћај датог по основу предуговора о купопродаји непокретности у ситуацији када до закључења уговора о купопродаји није дошло. Одлука о усвајању тужбеног захтева донета је применом одредбе члана 210. Закона о облигационим односима на конкретно утврђено чињенично стање. Наводима ревизије туженог указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање што није разлог за изјављивање посебне ревизије у смислу одредбе члана 404. став 1. ЗПП.

На основу одредбе члана 404. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП и оценио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужбу ради исплате дуга тужилац је поднео 27.06.2018. године а вредност предмета спора побијаног дела (потврђујући део) је 22.347 евра.

Имајући у виду да је ово имовинско-правни спор који се односи на новчано потаживање у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија туженог није дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

Из тих разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу трећем изреке донео применом одредбе члана 413. ЗПП.

Трошак састава одговора на ревизију није признат тужиоцу, будући да ес не ради о трошку потребном ради вођења поступка у смислу одредбе члана 154. став 2. ЗПП.

Из тог разлога одлучено је као у ставу четвртом изреке на основу одредбе члана 165. став 2. ЗПП.

Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић